

T-60/05. sz. ügy

Union française de l'express (UFEX) és társai kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„Verseny – Erőfölénnyel való visszaélés – Nemzetközi gyorsposta-szolgáltatási piac – Panaszt elutasító határozat – A panaszt elutasító határozat közösségi bíróság általi megsemmisítése – A panasz újbóli vizsgálata és újbóli elutasítása – Közvállalkozás”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (második tanács), 2007. szeptember 12. II - 3404

Az ítélet összefoglalása

- 1. Megsemmisítés iránti kereset – Az eljáráshoz fűződő érdek
(EK 230. cikk, (4) bekezdés)*
- 2. Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – Prioritások meghatározása a Bizottság által*

3. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – Állami támogatást és erőfölénnyel való visszaélést bejelentő panasz*
(EK 82. cikk, EK 87. cikk és EK 88. cikk)
4. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A jogsértés megszüntetésének Bizottság általi megállapítása*
5. *Verseny – Erőfölény – Visszaélés – Kereszt támogatások nyújtása egy jogi monopollhelyzetben lévő vállalkozás által a versenyző ágazatban tevékenykedő leányvállalata számára*
(EK 82. cikk)
6. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – A Bizottság és a nemzeti hatóságok között megosztott hatáskörbe tartozó panasz – A Bizottságnak a jogsértés fennállásáról határozat formájában való döntésre vonatkozó kötelezettsége – Hiány*
(EK 82. cikk; 773/2004 bizottsági rendelet; 2004/C 101/04 bizottsági közlemény)
7. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – Valamely ügyben való eljáráshoz fűződő közösségi érdek figyelembevétele*
(EK 81. cikk és EK 82. cikk)
8. *Megsemmisítés iránti kereset – Keresettel megtámadható aktusok – Az EK 86. cikk (3) bekezdése szerinti eljárás lefolytatását indítványozó panasz vizsgálatának a Bizottság általi megtagadása – Kizártság*
(EK 3. cikk, g) pont, EK 10. cikk és EK 86. cikk; 17. és 1/2003 tanácsi rendelet; 2842/98 és 773/2004 bizottsági rendelet)

1. A felperes által valamely erőfölénnyel való visszaélést bejelentő panaszt elutasító bizottsági határozat ellen megsemmisítés iránti keresetet benyújtó felperes eljáráshoz fűződő érdekét csupán kivételes körülmények között lehet nem elismerni, többek között amennyiben

bizonyossággal kizárható, hogy a Bizottság olyan határozatot hozhat, amely a szóban forgó erőfölényben lévő vállalkozásnak betudható jogsértést állapít meg. Ez az eset áll fenn, amennyiben megállapítást nyer, hogy a vizsgálat által érintett vállalkozás védekezési

lehetőségeit ténylegesen korlátozza a közigazgatási eljárás teljes időtartamának rendkívüli elhúzóda.

kell vennie a bejelentett jogsértések időtartamát és jelentőségét, valamint a közösségi versenyhelyzetre gyakorolt hatásait. Ha a versenyellenes hatások nem tartósak, a Bizottság akkor is köteles az állítólagos jogsértések időtartamát és súlyát figyelembe venni.

(vö. 54–58. pont)

2. A versenyszabályok megsértését bejelentő panaszok elbírálását illetően a Bizottság, amikor eltérő mértékű jelentőséget tulajdonít az elé terjesztett panaszoknak, nem csak azt jogosult meghatározni, hogy a panaszok milyen sorrendben kerülnek kivizsgálásra, hanem a szóban forgó panaszt el is utasíthatja azon indokkal, hogy nem áll fenn megfelelő közösségi érdek a panaszszal kapcsolatos vizsgálat megindításához. Ugyan a Szerződést állítólagosan sértő magatartást bejelentő panasszal kapcsolatos eljárást közösségi érdek hiányában további intézkedések nélkül lezárhat a Bizottság az ezzel kapcsolatos mérlegelési jogköre gyakorlásának keretében, ezt azonban nem teheti csupán annak alapján, hogy e magatartások megszűntek, anélkül, hogy megvizsgálná, hogy a versenyellenes hatások fennállnak-e, illetve az állítólagos versenyjogi jogsértések súlya és hatásaik tartóssága nem teszik-e a szóban forgó panaszt közösségi érdekűvé. Amennyiben tehát a versenyellenes hatások tartósak, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy akár az állítólagos jogsértések súlya, akár azok hatásai nem teszik-e közösségi érdekűvé a panaszt, ami különösen magában foglalja azt is, hogy figyelembe

A panasz elbírálásához fűződő közösségi érdek vizsgálatakor a Bizottság nem köteles a bejelentett jogsértés súlyát, időtartamát, valamint hatásainak tartósságát meghatározott sorrendben mérlegelni.

A Bizottság által elkövetett hiba – amely abból állt, hogy a Bizottság úgy vélte, hogy nem köteles figyelembe venni az állítólagos jogsértés súlyát és időtartamát a közösségi érdek értékelésekor – nem releváns a panaszt elutasító határozat jogszerűségét illetően, amennyiben e hiba nem befolyásolta meghatározóan e határozat rendelkező részének tartalmát. Ez az eset áll fenn, amikor a Bizottság azután, hogy – bár kizárólag a gondos ügyintézés tiszteletben tartása érdekében – ténylegesen megvizsgálta

a jogsértések súlyát és időtartamát, megállapítja, hogy nem állt fenn a panasz kivizsgálásához elegendő közösségi érdek.

hatásköre keretében a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a prioritások meghatározását illetően, és nem köteles állást foglalni arról, hogy valóban történt-e jogsértés vagy sem.

(vö. 65., 69–70., 73–74., 78. pont)

(vö. 106–107. pont)

3. Egy állami támogatást és erőfölénnyel való visszaélés megvalósítására alkalmas magatartást bejelentő panasz kapcsán a Bizottságnak lehetősége van a panasz két részét külön megvizsgálni. Egyébként az a tény, hogy a Bizottság az állami támogatások tárgyában eljárást indított, és ezzel kapcsolatosan mélyrehatóbb vizsgálatot folytatott, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a panasz erőfölénnyel való visszaélésre vonatkozó részét a panasz e részére alkalmazandó kritériumok szerint közösségi érdek hiányára hivatkozva elutasítsa. Míg ugyanis valamely támogatás közös piaccal való összeegyeztethetlenségének megállapítására vonatkozó kizárólagos jogköre gyakorlásának keretében a Bizottság köteles az előzetes vizsgálati szakasz végén vagy azt megállapítani, hogy a szóban forgó állami intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében nem minősül „támogatásnak”, vagy pedig úgy dönteni, hogy ugyan az intézkedés támogatásnak minősül, de összeegyeztethető a közös piaccal, vagy arról határozni, hogy megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárást, az erőfölénnyel való visszaélést bejelentő panasszal kapcsolatos nem kizárólagos

4. Amennyiben a Bizottság azt állapította meg, hogy gazdaságilag nem volt indokolt bizonyos erőfölénnyel való visszaélésnek minősíthető magatartás folytatása, főszabály szerint úgy tekintheti – amennyiben nem álltak rendelkezésre az ennek ellenkezőjére utaló jelek –, hogy az állítólagos jogsértés megszűnt. Ez a helyzet áll fenn, amikor gazdaságilag egyáltalán nem indokolt, hogy valamely erőfölényben lévő vállalkozás egy versenyző piacon tevékeny leányvállalatának a hálózatához való hozzájutást alulszámlázza, amennyiben e vállalkozásnak a versenytársak számára ugyanolyan hozzáférési feltételeket kell biztosítania.

(vö. 109. pont)

5. Pusztán az a tény, hogy valamely vállalkozásnak kizárólagos jogot adnak valamely általános gazdasági érdekű szolgáltatás

nyújtásának biztosítása érdekében, nem ellentétes azzal, hogy e vállalkozás nyereséget ér el az általa kizárólagosan végzett tevékenységgel, és annak sincs akadálya, hogy tevékenységeit olyan területekre is kiterjessze, amelyekeken nem csak e vállalkozás tevékenykedhet. Az, hogy valamely vállalkozás részesedést szerez egy másik vállalkozásban, illetve analógia útján keresztfinanszírozásokat nyújt az utóbbinak, akkor ütközhet közösségi versenyszabályokba, ha a monopolhelyzetben lévő vállalkozás által erre használt forrás a monopólium tárgyát képező piacon alkalmazott túlzó vagy diszkriminatív árakból, vagy egyéb jogellenes magatartásból származik.

Az ítélezési gyakorlatból ugyanakkor nem következik, hogy a keresztfinanszírozások nyújtása a monopólium tárgyát képező ágazatban, illetve a versenynek kitett ágazatban követett politikáktól függetlenül önmagában erőfölénnyel való visszaélésnek minősül. A jogi monopolhelyzetben lévő vállalkozás által a versenynek kitett ágazatban tevékenykedő leányvállalata számára nyújtott szolgáltatások alulszámlázása nem állít szükségszerűen akadályokat a versenytársak elé, amennyiben e támogatásokat a leányvállalat arra használta fel, hogy nagyon jelentős nyereséget érjen el, illetve magas osztalékot fizessen. Az ugyanis, hogy valamely vállalkozás jelentős nyereséget ér el, nem befolyásolja azt, hogy az ügyfél milyen szállítót választ.

(vö. 113–116. pont)

6. A Bizottság és a nemzeti hatóságok megosztott hatáskörébe tartozó panasz kivizsgálását illetően a Bizottság nem köteles az állítólagos jogsértés létezésével vagy annak hiányával kapcsolatosan vizsgálatot folytatni, illetve végleges döntést hozni. Következésképpen a nemzeti hatóságok, illetve bíróságok azon szubjektív hozzáállása, miszerint a Bizottság megfelelőbb fórum a panasz tárgyában való döntésre, nem kötelezheti a Bizottságot arra, hogy úgy vizsgálja meg a panaszt, mintha az ügy az ő kizárólagos hatáskörébe tartozna. Amennyiben a felperes nem elégedett azzal, amilyen módon a nemzeti versenyhatóságok, illetve bíróságok a jogait figyelembe vették, a felperes feladata, hogy e szervekkel szemben megtegye a szükséges lépéseket, illetve megvizsgálja az előtte nyitva álló nemzeti jogorvoslati lehetőségeket.

Hasonlóképpen, a Bizottság és a nemzeti hatóság közötti együttműködés ténye sem keletkeztet kizárólagos hatáskört a Bizottság számára, és nem is elölegeti meg azt, hogy a Bizottság az ügy közösségi érdekű jellegét megállapító határozatot hoz. Ebben az értelemben a Bizottság nem köteles elsőbbségben részesíteni az ügyet, amennyiben a nemzeti bíróság ebben az ügyben a Bizottság határozatának meghozataláig felfüggeszti eljárását. Egyébként, amennyiben a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok hatásköre megosztott,

valamely piac közösségi léptéke nem kötelezi a Bizottságot arra, hogy az adott ügyben megállapítsa a jogsértés súlyát, illetve a közösségi érdek fennállását.

valamely jogsértés létezését ahhoz, hogy a Bizottság e jogsértést megállapító határozatot hozhasson, olyan tényező, amelyet a Bizottság a közösségi érdek értékelésénél jogosult figyelembe venni.

(vö. 178–179. pont)

(vö. 152–153., 155–156., 158. pont)

7. Valamely panasszal kapcsolatos vizsgálat megindításához fűződő közösségi érdek értékelésénél a Bizottságnak az adott ügy körülményeit, és különösen a hozzá benyújtott panaszban előadott ténybeli és jogi elemeket kell figyelembe vennie. A Bizottságnak különösen az a feladata, hogy mérlegelje az állítólagos jogsértésnek a közös piac működésével kapcsolatos jelentőségét, a jogsértés fennállása bizonyíthatóságának valószínűségét, valamint a szükséges vizsgálati intézkedések terjedelmét arra figyelemmel, hogy a legkedvezőbb feltételek mellett tudja ellátni az EK 81. cikk és EK 82. cikk betartásával kapcsolatos ellenőrző feladatkörét.

Ennélfogva az, hogy rendkívül nehéz a jogilag megkövetelt módon bizonyítani

8. Az EK 86. cikk (3) bekezdésének szövegéből és e cikk összes rendelkezésének szerkezetéből következik, hogy a Bizottság nem köteles az említett rendelkezések alapján keresetet indítani, mivel a magánszemélyek nem követelhetik ettől az intézménytől, hogy egy adott álláspontot fogadjon el. Az olyan bizottsági határozat, amely elutasítja azon panasz további vizsgálatát, amely a Bizottságot az EK 86. cikk (3) bekezdése alapján történő eljárásra szólítja fel, nem megtámadható, és ezért nem is lehet megsemmisítés iránti kereset tárgya.

Ennélfogva sem a nem releváns jogalapra hivatkozva benyújtott panasz, sem a Bizottság által e tekintetben esetleg elkövetett hiba – mint például a panasznak a 17. rendelet keretében történő kivizsgálása, pedig ez utóbbi rendelet, az 1/2003, 2842/98 és 773/2004 renDELETEhez hasonlóan, az EK 86. cikk tekintetében nem alkalmazható, még ha a Bizottság úgy is vélte, hogy azokat alkalmaznia kell –, sem pedig a panaszban és a bizottsági határozatban az EK 3. cikk g) pontjára,

illetve az EK 10. cikkre történő hivatkozás nem ruházza fel a panaszost keresetindítási joggal az EK 86. cikk hatálya alá tartozó bizottsági határozatokkal szemben.

Hasonlóképpen azon tény, hogy a panaszos az egyik tagállammal szembeni panaszát egy vállalkozással szembeni panasszal együttesen nyújtotta be, nem ruházza fel keresetindítási joggal a bizottsági határozat azon részének tekintetében, amely a tagállammal szembeni

panaszra vonatkozik. Ebben az értelemben az ilyen határozat jogi minősítésén nem változtatnak azok az indokok, amelyek miatt a Bizottság nem kívánt az EK 86. cikk értelmében a panasznak helyt adni, sem az a körülmény, hogy a Bizottság nem tett különbséget a megtámadott határozat különböző részei között, amikor a panaszost keresetindítási jogáról tájékoztatta.

(vö. 189., 191–194. pont)